

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

**КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО І ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО
МИСТЕЦТВА ТА РЕСТАВРАЦІЇ**

**САМОСТІЙНА РОБОТА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ ТА СКУЛЬПТУРА

Для спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Освітня програма «Образотворче мистецтво»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Автор:
ст.викл. Гладкий Б.С.

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та реставрації
№1 від “01” вересня 2019 р.

Івано-Франківськ
2019

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Пояснювальна записка
3. Структура самостійної роботи
4. Питання для самостійного опрацювання
5. Рекомендовані підручники та посібники

1. ВСТУП

Надзвичайно важливе місце у творчості кожного художника має робота над зображенням тіла людини і тварини. Складно побудоване, мінливе у своїх формах, воно є основним, центральним об'єктом у мистецтві живопису, скульптури і графіки. Перед художниками завжди стоїть завдання — реально і правдиво відображати у своїй творчості природу. Для того, щоб виконати це завдання на високому рівні, необхідно бути всебічно обізнаною людиною і володіти не тільки технікою малюнка, живопису чи скульптури, треба знати анатомію людини і тварини. Вона допоможе художнику в його праці над відтворенням природи.

Історія образотворчого мистецтва наводить багато яскравих прикладів того, як видатні художники усіх епох і часів завдяки глибоким знанням анатомії людини правдиво зображували у своїх безсмертних творах живу природу.

Самостійна робота має допомогти майбутнім художникам, поглибити теоретичну і практичну базу з пластичної анатомії людини і тварини. Самостійне вивчення курсу пластичної анатомії людини і тварини за певною системою покращує засвоєння матеріалу невеликими за об'ємом частинами.

Але слід пам'ятати, що пластична анатомія — це наука про живу, здорову людину чи тварину і самі підручники не зможуть дати художнику повноцінних знань. Одночасно з засвоєнням теоретичного курсу необхідно виконувати анатомічні зарисовки з натурального кістяка, малюнків, муляжів і т. д., а також спостерігати, аналізувати і замальовувати живу модель у різноманітних поворотах з природи, а також/потім по пам'яті.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма навчальної дисципліни «Пластична анатомія скульптура» висвітлює теми лекційного та практичного курсу, що розраховані на один семестр.

Теоретичний та практичний блок робочої програми складений відповідно до програм напрямку «образотворче мистецтво», спеціалізації «образотворче мистецтво» ОКР «Бакалавр», з максимальним узгодженням інших дисциплін навчального плану, що сприяє ефективному застосуванню при виконанні навчальних робіт.

Мета

Формування художньо-естетичної культури студентів та їх індивідуально творчих здібностей шляхом здобуття теоретичних і практичних знань з основ пластичної анатомії і антропометрії.

Завдання

Надати базові знання, фахову термінологію та технологічні прийоми з основ пластичної анатомії та антропометрії. Ознайомити з формуванням і розвитком пластичної анатомії і антропометрії, розглянути на професійному рівні теорії, передати знання та досвіт, набутий світовим мистецтвом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

Історію розвитку основ пластичної анатомії та антропометрії та її роль у формуванні пластичного та графічного образу, як одного з видів образотворчого мистецтва. Особливості кісткової та м'язової систем людського організму та тварин (в основному коня, бика, лева та собаки). Визначення терміну канон і його історію, різних лінійних і конструктивних схем. Принципи

і методи, які використовували художники для побудови фігури, голови та частин тіла людини та тварин у процесі вивчення пластичної анатомії.

вміти:

Застосовувати основні закони пластичної анатомії у практичній роботі (уміти просторово організовувати пластичні маси та форми, бачити та розрізняти конструкцію, силуети та контури, передавати характер зображуваного предмету, володіти пропорціями). Методично та послідовно вести роботу над пластичним об'ємом (формою). Відтворювати цей об'єм та його плановість, використовувати фактуру для передачі пластичного багатства форми.

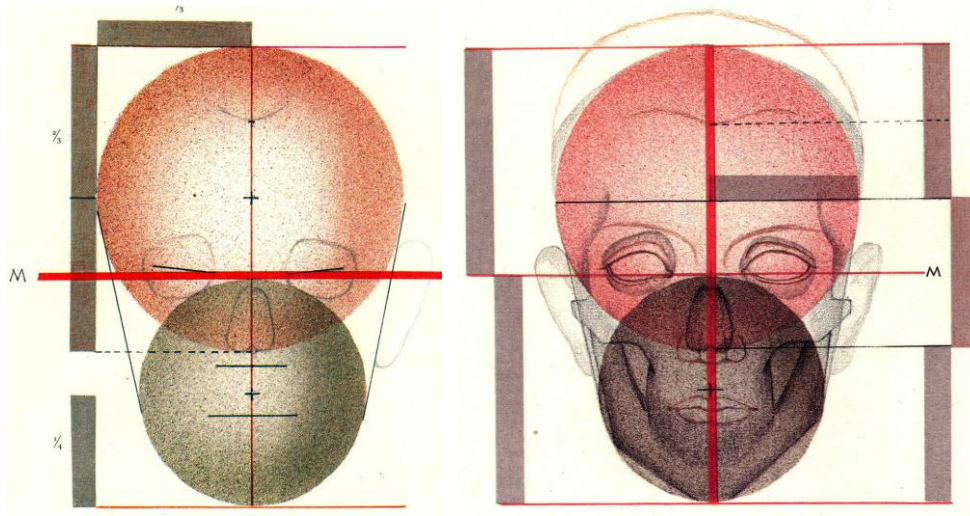
СТРУКТУРА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	1 завдання 4 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (схема фас)	4 год
2	2 завдання 4 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (схема профіль)	4 год
3	3 завдання 5 год (папір А3, олівець) Анатомічний малюнок кістяка голови (фас)	5 год
4	4 завдання 5 год (папір А3, олівець) Анатомічний малюнок кістяка голови (профіль)	5 год
5	5 завдання 5 год (папір А3, олівець) Анатомічний малюнок м'язів голови (фас)	5 год
6	6 завдання 5 год (папір А3, олівець) Анатомічний малюнок м'язів голови (профіль)	5 год
7	7 завдання 2 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (губи)	2 год
8	8 завдання 2 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (ніс)	2 год
9	9 завдання 2 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (вухо)	2 год
10	10 завдання 4 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (око)	4 год
11	11 завдання 20 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки голови	20 год
12	12 завдання 10 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки фігури людини (схема фас)	10 год
13	13 завдання 10 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки фігури людини (схема профіль)	10 год
14	14 завдання 4 год (папір А3, олівець) Анатомічний малюнок кістяка фігури людини (фас)	4 год
15	15 завдання 4 год (папір А3, олівець) Анатомічний малюнок кістяка фігури людини (профіль)	4 год
16	16 завдання 4 год (папір А3, олівець) Анатомічний малюнок м'язів фігури людини (фас)	4 год
17	17 завдання 4 год (папір А3, олівець) Анатомічний малюнок м'язів фігури людини (профіль)	4 год
18	18 завдання 2 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів фігури людини (грудна клітка)	2 год
19	19 завдання 2 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів фігури людини (таз)	2 год
20	20 завдання 2 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки елементів фігури людини (кисть, стопа)	2 год
21	21 завдання 2 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки анатомічних вузлів фігури людини (лікоть)	2 год
22	22 завдання 2 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки анатомічних вузлів фігури людини (коліно)	2 год
23	23 завдання 16 год (папір А3, олівець) Конструктивні анатомічні малюнки фігури людини.	16 год
Разом		120

Самостійна робота 120 год

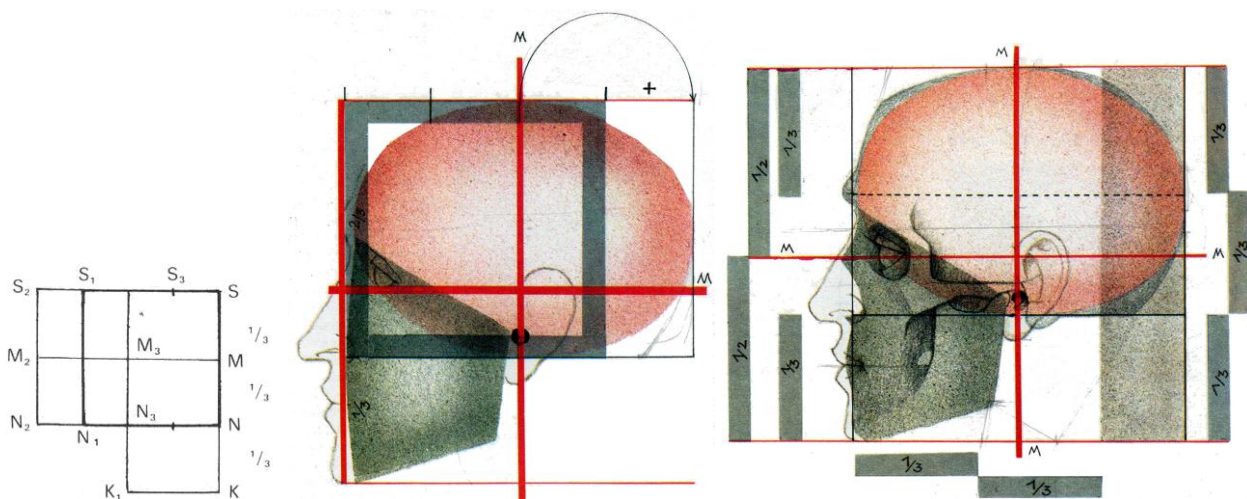
1 завдання 4 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (схема фас)

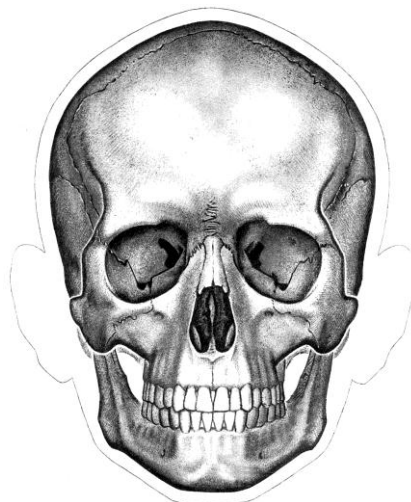
2 завдання 4 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (схема профіль)

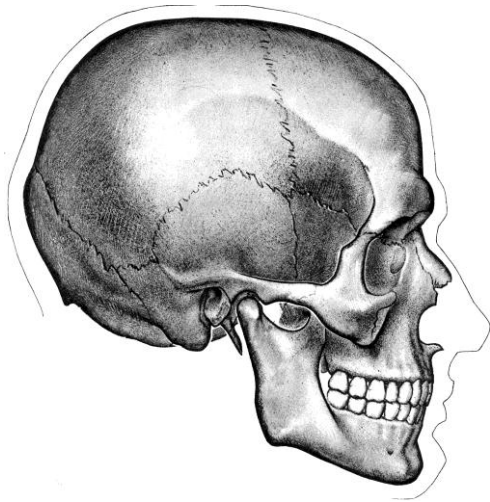
3 завдання 5 год (папір А3, олівець)

Анатомічний малюнок кістяка голови (фас)

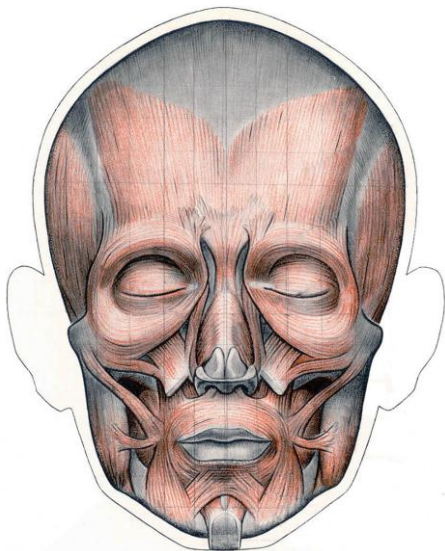
4 завдання 5 год (папір А3, олівець)

Анатомічний малюнок кістяка голови (профіль)

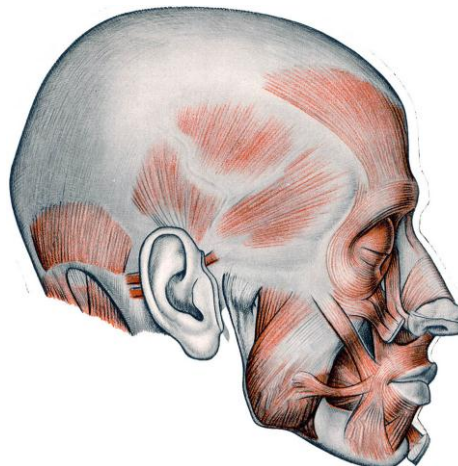
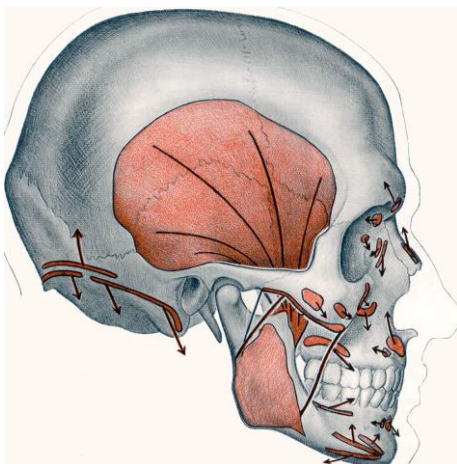
5 завдання 5 год (папір А3, олівець)

Анатомічний малюнок м'язів голови (фас)

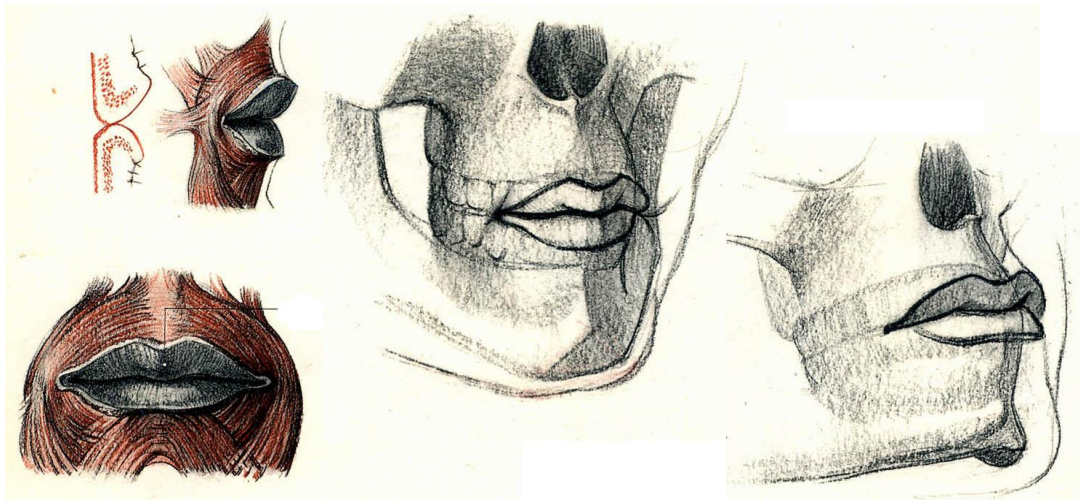
6 завдання 5 год (папір А3, олівець)

Анатомічний малюнок м'язів голови (профіль)

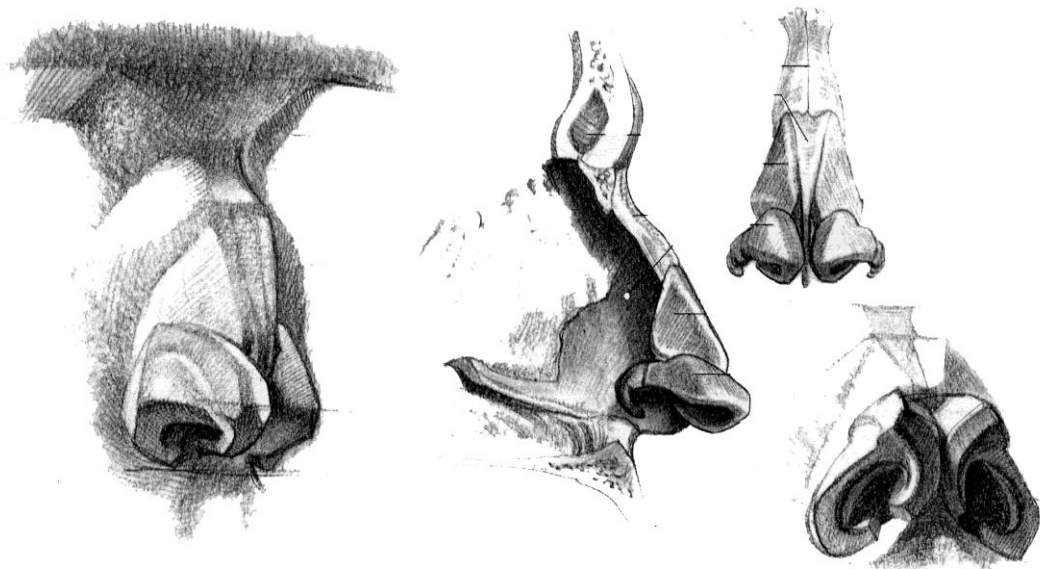
7 завдання 2 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (губи)

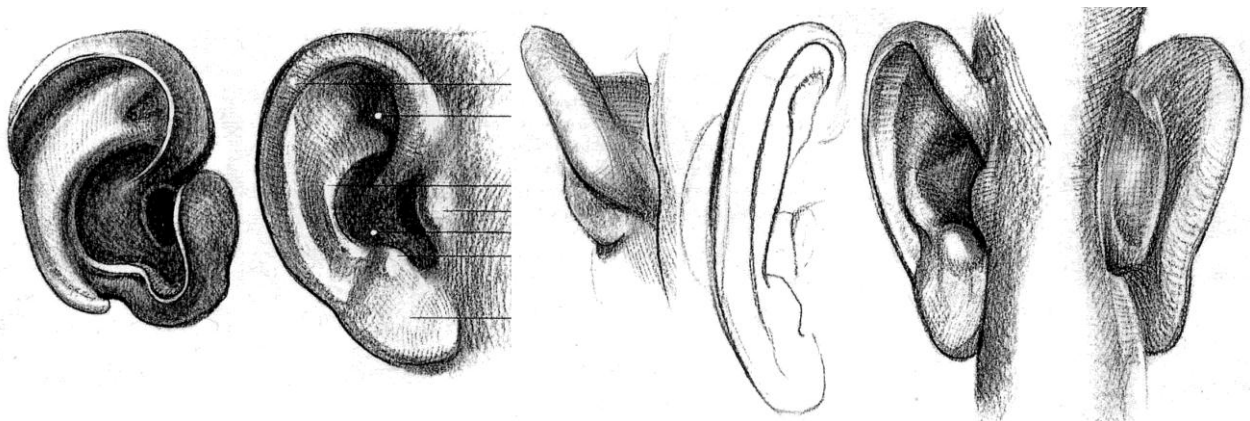
8 завдання 2 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (ніс)

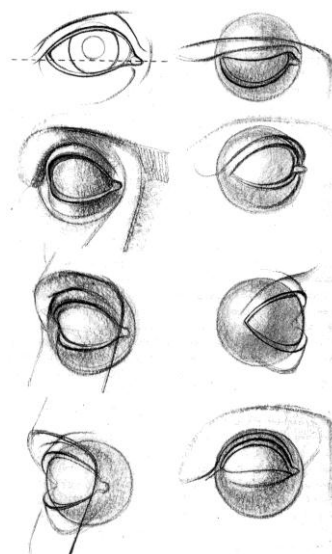
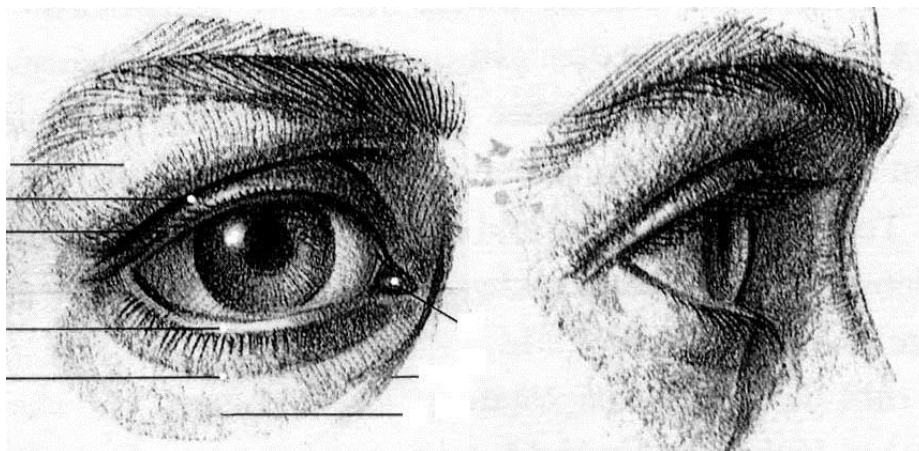
9 завдання 2 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (вухо)

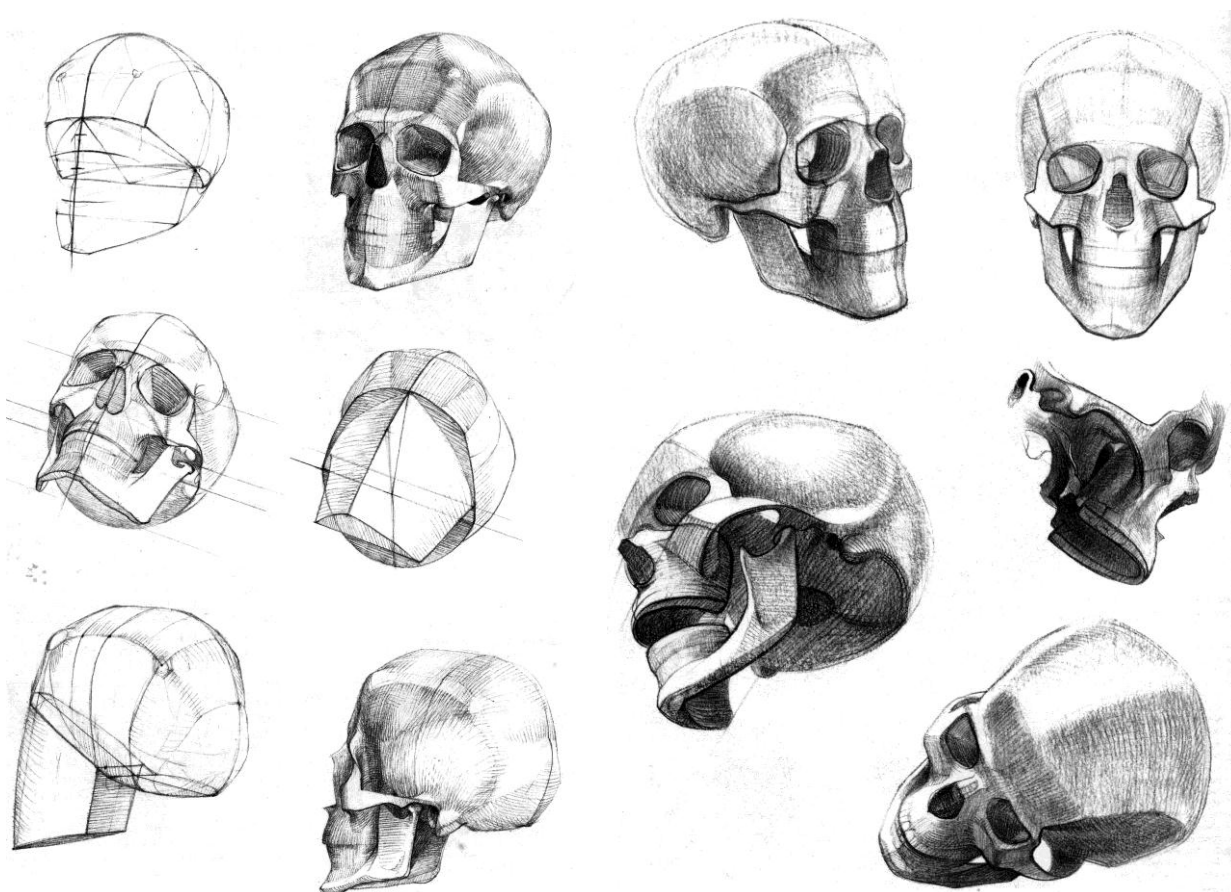
10 завдання 4 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів голови (око)

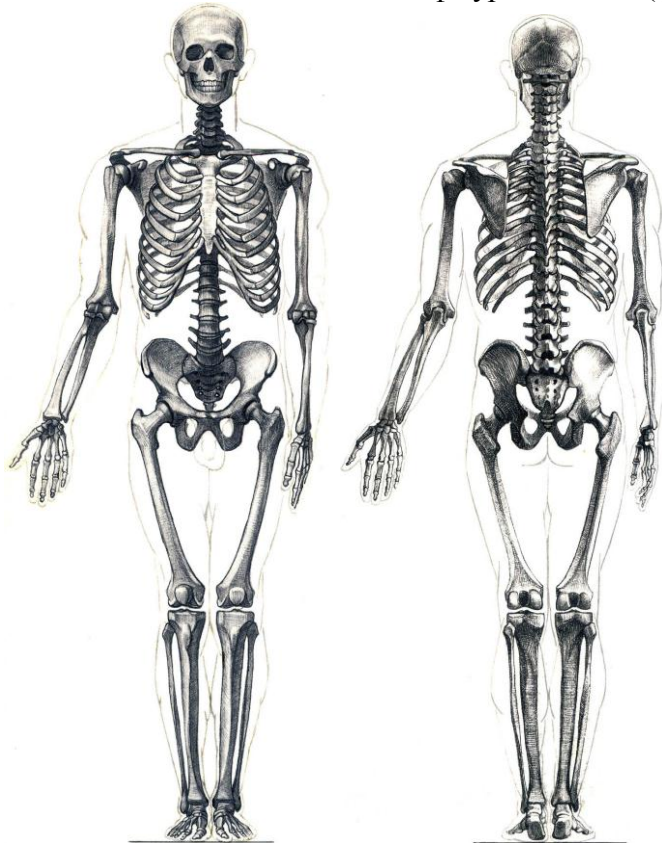
11 завдання 20 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки голови

14 завдання 4 год (папір А3, олівець)

Анатомічний малюнок кістяка фігури людини (фас)

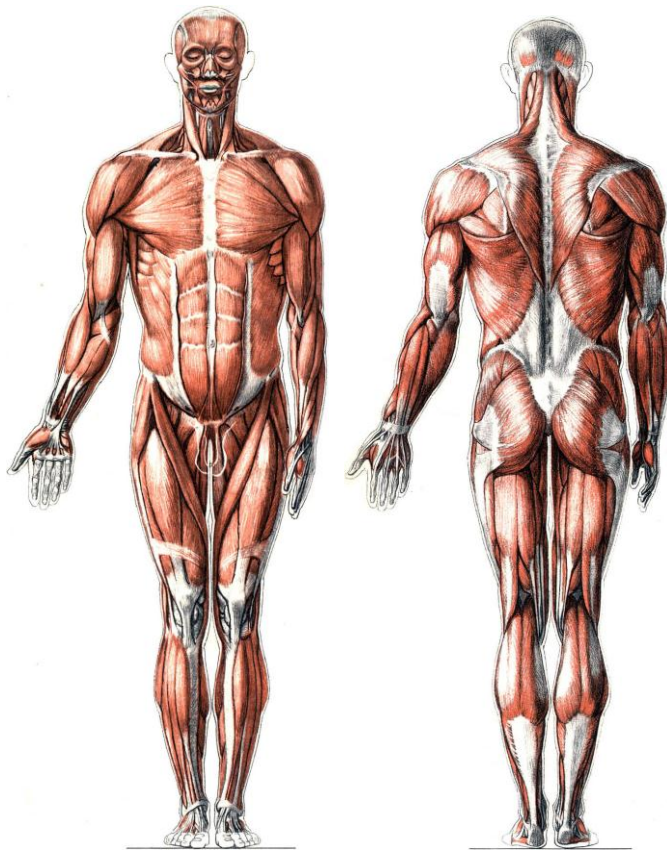
15 завдання 4 год (папір А3, олівець)

Анатомічний малюнок кістяка фігури людини (профіль)

16 завдання 4 год (папір А3, олівець)

Анатомічний малюнок м'язів фігури людини (фас)

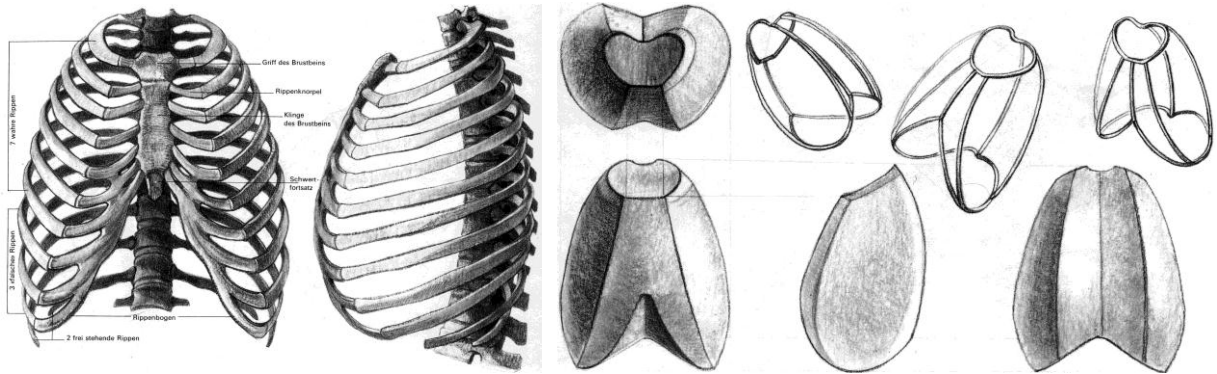
17 завдання 4 год (папір А3, олівець)

Анатомічний малюнок м'язів фігури людини (профіль)

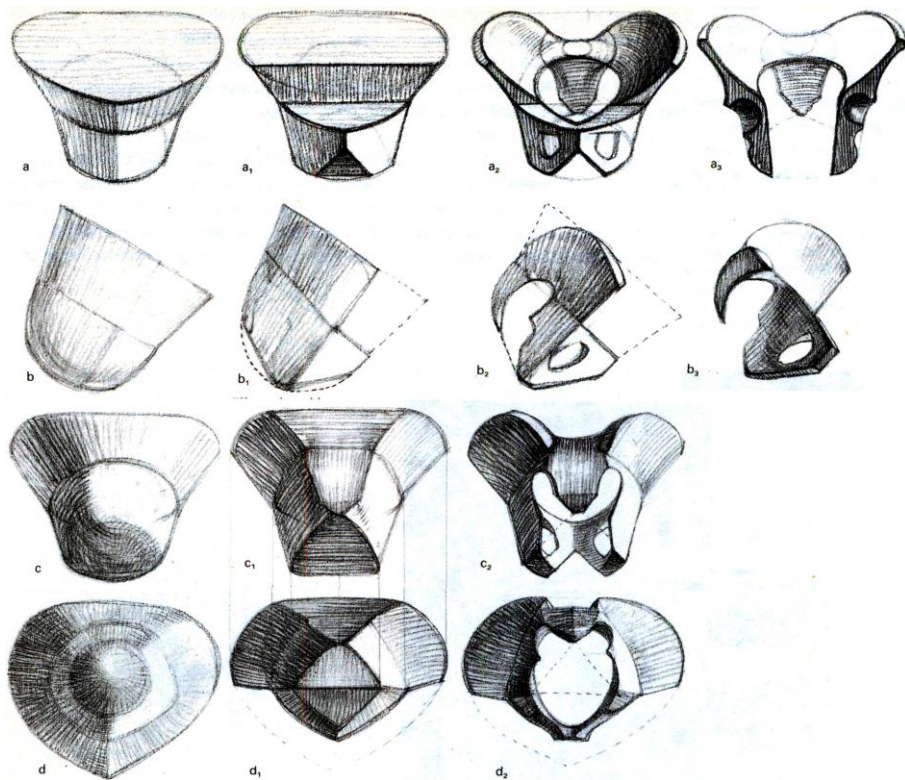
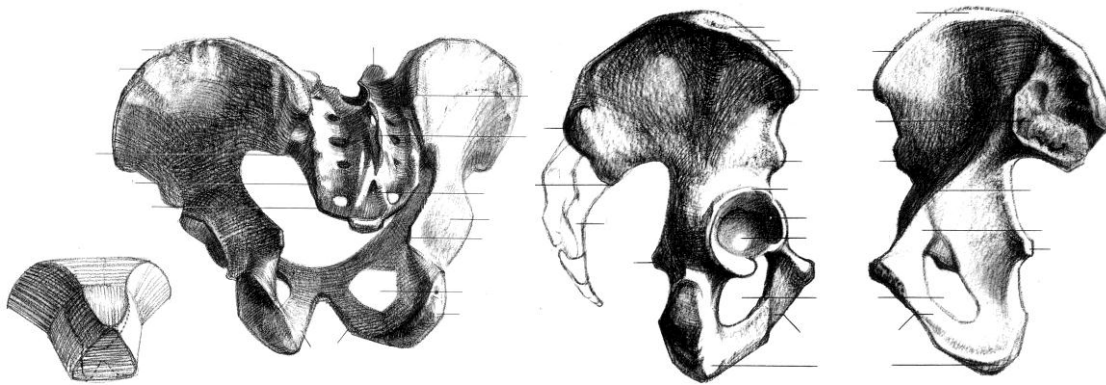
18 завдання 2 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів фігури людини (грудна клітка)

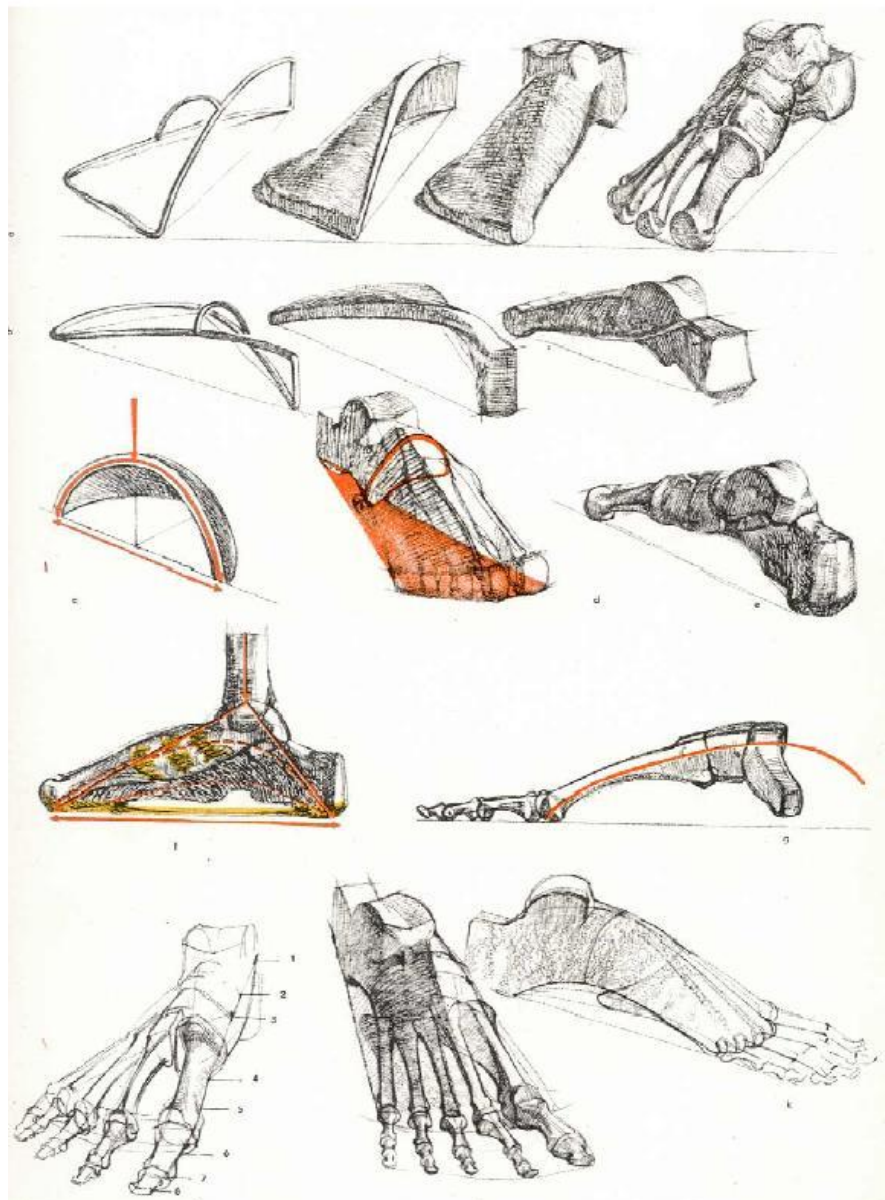
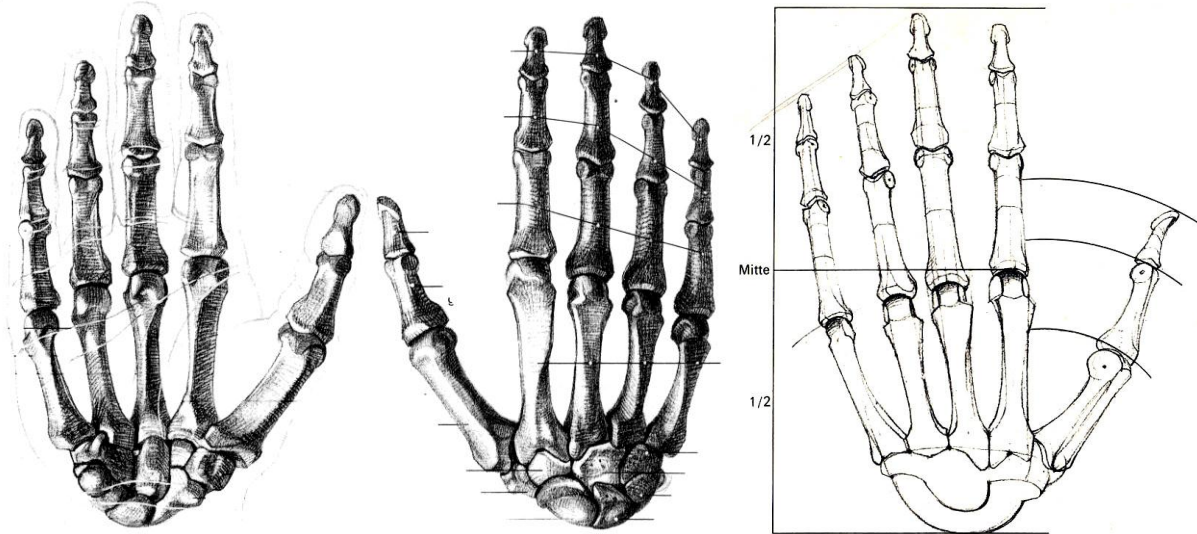
19 завдання 2 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів фігури людини (таз)

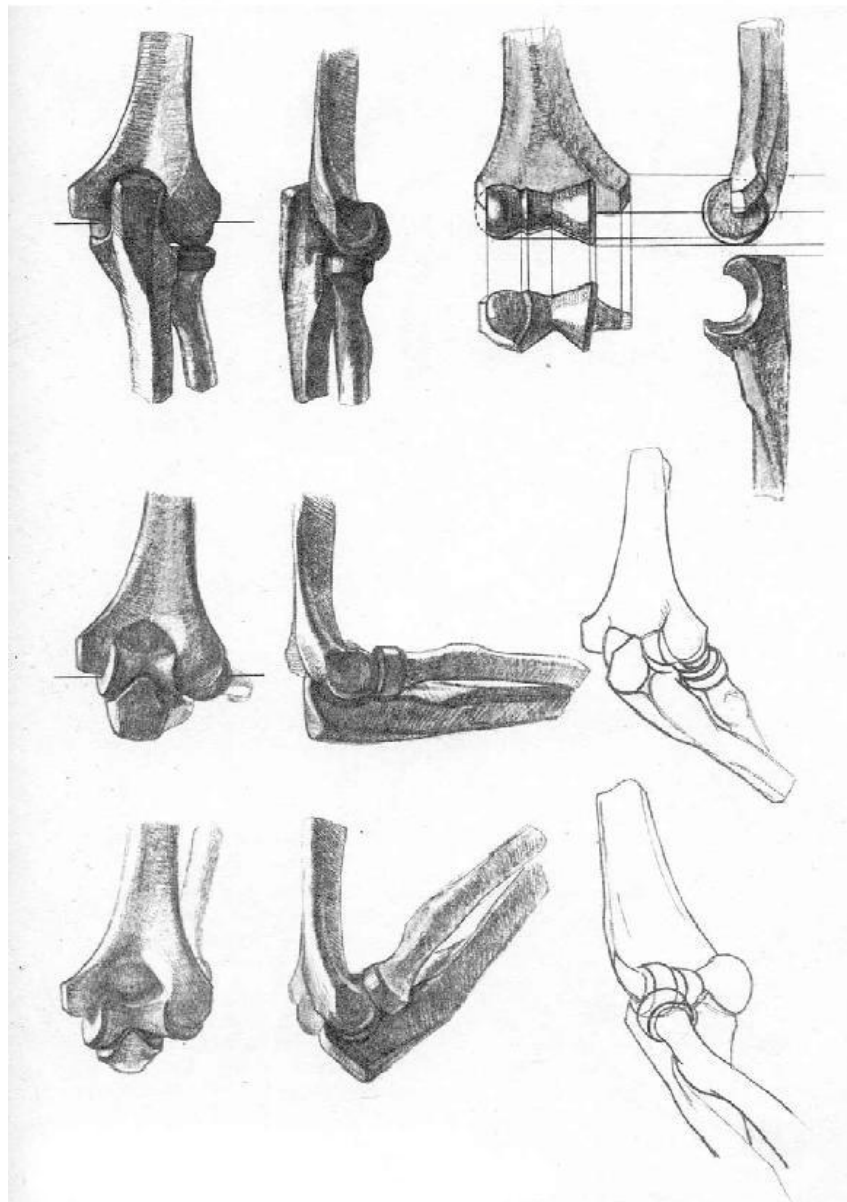
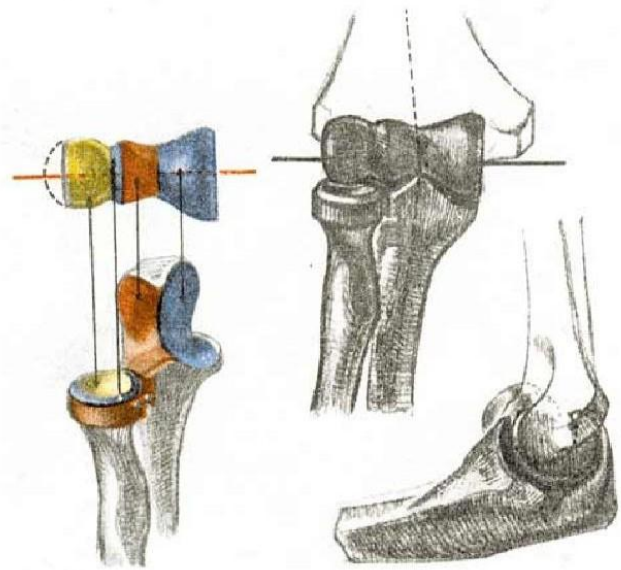
20 завдання 2 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки елементів фігури людини (кисть, стопа)

21 завдання 2 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки анатомічних вузлів фігури людини (лікоть)

22 завдання 2 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки анатомічних вузлів фігури людини (коліно)

23 завдання 16 год (папір А3, олівець)

Конструктивні анатомічні малюнки фігури людини.

Методичне забезпечення

1. Програми педагогічних інститутів. Скульптура і пластична аномія. – Київ, 1993
2. Лукань В.Г. Рисунок. Методичний посібник до навчального курсу.– Івано-Франківськ, Плай, 2005.

Рекомендована література

Базова

1. Андрейканіч КУРС ПЛАСТИЧНОЇ АНАТОМІЇ 2010
2. Барчаи АНАТОМИЯ ДЛЯ ХУДОЖНИКОВ 2001
3. Ган КУРС ПЛАСТИЧНОЇ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ К 1965
4. Гицеску ПЛАСТИЧЕСКАЯ АНАТОМИЯ Стрoение тела Б-1963
5. Гицеску ПЛАСТИЧЕСКАЯ АНАТОМИЯ Формы тела в покое и в движении Б-1963
6. Гицеску ПЛАСТИЧЕСКАЯ АНАТОМИЯ Морфология Экспрессивность Б-1966
7. Дюваль АНАТОМИЯ ДЛЯ ХУДОЖНИКОВ 1940 2001
8. Иваницкий ОЧЕРК ПЛАСТИЧЕСКОЙ АНАТОМИИ ЧЕЛОВЕКА М 1955
9. Кузнецов АТЛАС АНАТОМИИ ДЛЯ ХУДОЖНИКОВ 2002
10. Куриляк Размышления художника-анатома 2003
11. Механик ОСНОВЫ ПЛАСТИЧЕСКОЙ АНАТОМИИ -М 1958
12. Очкуренко, Федотов АНАТОМИЯ ЛЮДИНИ - К 1992
13. Павлов ПЛАСТИЧЕСКАЯ АНАТОМИЯ 1967
14. Рабинович ПЛАСТИЧЕСКАЯ АНАТОМИЯ 1978
15. Свиридов АНАТОМИЯ ЛЮДИНИ К 2000
16. Хогарт ДИНАМИЧЕСКАЯ АНАТОМИЯ ДЛЯ ХУДОЖНИКОВ 2000
17. Харт Кристофер АНАТОМИЯ ДЛЯ ХУДОЖНИКА 2002
18. Шидер АНАТОМИЧЕСКИЙ АТЛАС 2004

Допоміжна

Bammes DER NACKTE MENSCH 1982
Bammes SEHEN UND VERSTEHEN 1985
Bammes WIR ZEICHNEN DEN MENSCHEN 1989
Баммес ИЗОБРАЖЕНИЕ ФИГУРЫ ЧЕЛОВЕКА 1984
Bammes The Artist's guide to human anatomy 2004
Bridgman CONSTRUCTIVE ANATOMY 1920
Fripp, Thompson Human Anatomy for Art Students 1920
Goldfinger HUMAN ANATOMY FOR ARTISTS 1991 =70Mb
ImagineFX Presents How to draw and paint Anatomy 2010
Muybridge THE HUMAN FIGURE IN MOTION 1907
Peck Atlas of Human Anatomy for the Artist 1982
Perard Anatomy and Drawing 1989
Richer, Hale Artistic Anatomy 1986
Sheppard Anatomy-A Complete Guide for Artists 1977
Simblet, Davis Anatomy for the Artist 2001 =401Mb
Tank FORM UND FUNKTION Eine anatomie des menschen 1953-57
Ullmann DIE LEHRE VON DEN PROPORTIONEN
Zrzavy ANATOMIA CZLOVIEKA DLA PLASTYKOV 1961